

Van maart 1941 tot half oktober 1942 woonden Ferdinand (63) en Lily Silberberg-Schmitt (60) op de Kattensingel 44b. Ferdinand werd in Hohenlimburg geboren, Lily en hun zoon Heinz (35) in Frankfurt am Main. Na de machtsovername van Hitler in 1933 emigreerde het echtpaar naar Nederland.

Huis in Voorburg, fabriek in Den Haag

In Voorburg kochten ze een huis op de Laan van Leeuwesteyn. Ferdinand zette een exportdrukkerij annex papierfabriek op in Den Haag. Woning en fabriek moesten ze echter opgeven, toen ze als buitenlandse vluchtelingen de kuststreek moesten verlaten.

Berooid in hoekhuis op de Kattensingel

Zo komen Ferdinand en Lily begin maart 1941 berooid in het huis op de hoek van de Kattensingel en Van Swietenstraat wonen. In november dat jaar werden ze stateloos gemaakt door het Duitse naziregime. Net als het buurgezin Mogendorff kregen ze te maken met steeds verdergaande anti-Joodse maatregelen. In mei 1942 moesten ze zichtbaar de Jodenster gaan dragen. Twee maanden later gingen vanaf Westerbork de deportatietreinen rijden en daarna kwamen de razzia's.

Westerbork, Theresienstadt, Auschwitz

Op 13 oktober 1942 werden Ferdinand en Lily gearresteerd door Goudse agenten. In een groep van zevenentwintig Joodse stadgenoten werd het echtpaar naar Amsterdam overgebracht. Na een week in de propvolle Hollandsche Schouwburg moesten ze op 22 oktober naar doorgangskamp Westerbork. Anderhalf jaar zaten Lily en Ferdinand vast in dit SS-kamp. Het leven had hier een schijn van normaliteit, maar onverbiddelijk stond elke dinsdag de deportatietrein klaar. In april 1944 moest het echtpaar op de trein, naar Theresienstadt. Een half jaar later volgde hun deportatie vandaar naar Auschwitz. Direct na aankomst op 11 oktober 1944 werden ze vermoord.

Heinz en Reizla

Ook zoon Heinz, die in Den Haag was gebleven, redde het niet. Hij leidde een zaak in luxe kristal en porselein op de Lange Poten. In de zomer van 1942 trouwde hij met de Joods-Poolse Reizla Goldfarb. In augustus dat jaar begonnen de razzia's in Den Haag. Het stel ging naar Leiden. Heinz werkte er als broodbezorger en hij en Reizla deden zich voor als niet-Joden. Het jaar daarna kregen ze een kind, dat ze direct na geboorte afstonden. Daarna doken ze onder bij een molenaarsechtpaar Heinis-Wiedijk in Sint Pancras. Half juli 1944 werden ze vastgezet in Westerbork en vandaar gedeporteerd naar Auschwitz. Heinz overleed eind januari 1945 op een dodenmars van Auschwitz naar Mauthausen. Reizla overleefde en hertrouwde na de oorlog.

Afgestaan kleinkindje

Twee zonen uit Reizla's tweede huwelijk groeiden op in het voormalige Voorburgse huis van Ferdinand en Lily. Zoon Wolf van den Hoek schrijft een boek over zijn moeder. Vlak voor haar dood vertelde ze, dat ze uit vrees voor de nazi's in 1942 of 1943 hun kindje hadden afgestaan. Ze moest leven met de pijnlijke herinnering aan haar man Heinz en hun kindje. Als dit kleinkind van Ferdinand en Lily nog leeft, zou het nu tegen de tachtig zijn. In de stoep voor de Kattensingel 44b herinneren nu twee Stolpersteine aan het lot van Ferdinand en Lily Silberberg-Schmitt.

(ingekort verhaal uit het boek 'Hier Woonden - Stolpersteine Gouda')

